

* odbor stavební a územního plánování

Č.j.: SÚP/1381/24/ZV-10
Spis. zn.: SÚP/1381/24/ZV
Vyřizuje: Mgr. Zuzana Vostrejšová
E-mail: zuzana.vostrejsova@zdarms.cz
Telefon: 566 688 199

Žďár nad Sázavou, dne: 11.11.2024

Z Á V A Z N É   S T A N O V I S K O

Závazné stanovisko k obnově (opravě) kulturní památky, a to radnice č. p. 294/24 ve Žďáře nad Sázavou, pozemek parcela číslo 1, katastrální území Město Žďár, obec Žďár nad Sázavou, nám. Republiky, Žďár nad Sázavou 1, spočívající v obnově fasády a oken, v nátěru střešní krytiny severního křídla a v provedení souvisejících prací, podle zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů

Žadatel

město Žďár nad Sázavou, Žižkova 227/1, 591 31 Žďár nad Sázavou, IČ: 00295841
pověřen k zastupování odbor strategického rozvoje a investic Městského úřadu Žďár nad Sázavou, Žižkova 227/1, 591 01 Žďár nad Sázavou

Městský úřad Žďár nad Sázavou, odbor stavební a územního plánování (dále jen „městský úřad“), jako orgán státní památkové péče příslušný dle ustanovení § 29 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní památkové péči“), na základě žádosti vlastníka kulturní památky, kterým je město Žďár nad Sázavou, Žižkova 227/1, 591 31 Žďár nad Sázavou, IČ: 00295841, pověřen k zastupování odbor strategického rozvoje a investic Městského úřadu Žďár nad Sázavou, Žižkova 227/1, 591 01 Žďár nad Sázavou, z 25.9.2024 (původní podání z 27.06.2024, doplněné 25.9.2024), o vydání závazného stanoviska k obnově (opravě) kulturní památky, a to radnice č. p. 294/24 ve Žďáře nad Sázavou, pozemek parcela číslo 1, katastrální území Město Žďár, obec Žďár nad Sázavou, nám. Republiky, Žďár nad Sázavou 1, spočívající v obnově fasády a oken, v nátěru střešní krytiny severního křídla a v provedení souvisejících prací, podle předložené dokumentace: „Kulturní centrum stará radnice – rekonstrukce fasády“, Ing. arch. Petr Baletka, Ponětovská 434/13, 664 51 Šlapanice, datum: 09/2024, doloženo pověření, vydává podle § 14 odst. 1 zákona o státní památkové péči, § 149 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a po písemném vyjádření Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Telči, č. j. NPÚ-372/87609/2024, z 25.10.2024, toto závazné stanovisko:

Obnova (oprava) kulturní památky, a to radnice č. p. 294/24 ve Žďáře nad Sázavou, pozemek parcela číslo 1, katastrální území Město Žďár, obec Žďár nad Sázavou, nám. Republiky, Žďár nad Sázavou 1, spočívající v obnově fasády a oken, v nátěru střešní krytiny severního křídla a v provedení souvisejících prací, evidováno v Ústředním seznamu kulturních památek pod rejstříkovým číslem 24630/7-4631, se považuje podle předložené dokumentace, z hlediska zájmů státní památkové péče za přípustnou při splnění těchto podmínek:

- 1. Zahájení obnovy bude před započítáním prací žadatelem písemně (lze i e-mailem) oznámeno zástupci orgánu státní památkové péče (Městský úřad Žďár nad Sázavou, odbor stavební a územního plánování).**
- 2. V průběhu prací bude vlastník svolávat kontrolní dny, na které budou přizváni zástupci NPÚ ÚOP v Telči, městského úřadu a provádějící firmy.**
- 3. Nová barevnost fasády bude provedena jako monochromní, tj. plocha fasády i plastické prvky budou ve stejné barevnosti.**
- 4. Nová barevnost oken a střechy severního křídla bude v matném provedení.**
- 5. Ve vztahu k provedení nátěru fasády, oken, střechy severního křídla a zámečnických prvků budou před samotnou realizací odsouhlaseny barevné odstíny v rámci kontrolních dnů. Teprve po konstatování zástupců státní památkové péče (NPÚ ÚOP v Telči a městský úřad), že barevnost odpovídá technologickým a vzhledovým požadavkům, lze tyto práce provést jako celek.**
- 6. Po odstranění lokálních částí omítek na severní části budovy radnice bude aplikován armovaný štuk pouze v případě, že se v omítce odhalí armovací síťovina.**

Odůvodnění

Radnice č. p. 294/24 je kulturní památkou evidovanou v Ústředním seznamu kulturních památek pod rejstříkovým číslem 24630/7-4631.

Vlastníkem radnice č. p. 294/24, pozemek parcela číslo 1, katastrální území Město Žďár, obec Žďár nad Sázavou je dle údajů katastru nemovitostí město Žďár nad Sázavou, Žižkova 227/1, 591 31 Žďár nad Sázavou, IČ: 00295841.

Dne 25.9.2024 (původní podání z 27.06.2024, doplněné 25.9.2024) požádal výše uvedený vlastník, prostřednictvím odboru strategického rozvoje a investic Městského úřadu Žďár nad Sázavou, Žižkova 227/1, 591 01 Žďár nad Sázavou, pověřeného k zastupování, o vydání závazného stanoviska k obnově (opravě) kulturní památky, a to radnice č. p. 294/24 ve Žďáře nad Sázavou, pozemek parcela číslo 1, katastrální území Město Žďár, obec Žďár nad Sázavou, nám. Republiky, Žďár nad Sázavou 1, spočívající v obnově fasády a oken, v nátěru střešní krytiny severního křídla a v provedení souvisejících prací, podle předložené dokumentace.

Městský úřad při svém rozhodování také vychází z:

- „Žďár nad Sázavou, Historický vývoj stavebních památek a osídlení města“, Jaroslav Sadílek, Hliníky 335, 679 74 Olešnice na Moravě, datum: 08/07.
- „Žďár nad Sázavou, nám. Republiky 294/24, stará radnice“, zjednodušená zpráva z operativního průzkumu omítek č. 2024/3, Bc. Jan Večeřa, datum: 16.5.2024

K přípravě obnovy radnice č. p. 294 ve Žďáře nad Sázavou bylo orgánem státní památkové péče vydáno závazné stanovisko formou rozhodnutí č. j. SÚP/2121/22/ZV-10 z 18.01.2023, které svým rozhodnutím č. j. KUJI 25718/2023 z 14.03.2023 (právní moc 15.03.2023) změnil Krajský úřad Kraje Vysočina.

K obnově radnice č. p. 294/24 ve Žďáře nad Sázavou, podle předložené dokumentace pro DUR a DSP, bylo orgánem státní památkové péče 26.06.2023 vydáno závazné stanovisko č. j. SÚP/1126/23/ZV-4.

K obnově radnice č. p. 294/24 ve Žďáře nad Sázavou, podle předložené dokumentace pro provedení stavby, bylo orgánem státní památkové péče 08.04.2024 vydáno rozhodnutí č. j. SÚP/365/24/ZV-5.

Městský úřad rozhodl usnesením v souladu s § 149 odst. 4 správního řádu, ve spojení s § 76 správního řádu a § 4 odst. 9 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“), že lhůta pro vydání závazného stanoviska činí 60 dnů od doručení bezvadné žádosti o vydání závazného stanoviska.

Popis stavby a rozsah prací – dle předložené dokumentace:

Budova renesanční radnice s klasicistním průčelím se nachází v severozápadní části náměstí Republiky. Postavena byla zřejmě na přelomu 16. a 17. století. Při úpravě ve druhé polovině 18. století dostala budova vzhled, který si zachovala v podstatě dodnes.

Uvnitř se zachovaly z této doby klenby v bývalém průjezdu a přilehlém prostoru. Fasáda nese klasicistní znaky úprav z druhé poloviny 18. století. V roce 1839 byla k radnici přistavěna zadní část s věznicí a bytem správce, uprostřed byl dvůr. Dnes je tato část novodobě přestavěna.

Stará radnice prošla celkovou rekonstrukcí, která byla dokončena v roce 1980.

Objekt Staré radnice je v majetku města a slouží jako jedno z kulturních center města. Na provozu objektu se podílí několik subjektů, které budovu využívají ke svým účelům.

V roce 2023 bylo vydáno sloučené územní rozhodnutí a stavební povolení na stavební úpravy interiéru budovy včetně bezbariérového řešení hlavního vstupu do budovy.

Rekonstrukce fasády, která je předmětem této dokumentace, na tyto stavební úpravy přímo navazuje a budou prováděny souběžně.

Stavební úpravy, které jsou předmětem této dokumentace se týkají oprav poškozených částí fasády, okenních výplní včetně změn barevnosti. Dále oprav částí klempířských prvků, pískovcových soklů, včetně jejich doplnění v části jihozápadního průčelí.

Stratigraficky nejstarší povrchovou úpravou jižního průčelí staré radnice byl nátěr v pískově žlutém odstínu, odpovídající klasicistním tendencím. Jednalo se o monochromní nátěr celého průčelí, tzn. neutrálních ploch i plastického dekoru. Toto řešení bylo zjištěno na levé „hlavici pilastru“, na korunní římsě i na neutrální ploše pod římsou. Stávající omítka (lepidlo, perlinka, štuk) byla nanášena na historickou omítku a překryla drobnou římsu – hranu vytvářející přechod od neutrální plochy k výrazně předsazené římsě. Jiné historické barevné řešení nebylo zjištěno.

Zásadní změnou vzhledu prošla budova po roce 1973, kdy došlo k nahození nových omítek, již tvrdých a soudržných, a natření plastických prvků třemi nátěry – světle hnědým (okr), tmavě hnědým a stávající červenohnědým nátěrem. Tyto nátěry byly aplikovány po aplikaci tenké vrstvy penetrace. Jihozápadní bosáž a plastické prvky kolem oken v jižním průčelí byly v této době patrně z velké části zhotoveny nově. Průzkum potvrdil, že historické jádro vykazuje zejména korunní římsu a dvě „hlavice pilastrů“, které z římsy vychází.

Nejstarší nalezená povrchová úprava – vápenný nátěr pískově žluté barvy – patrně souvisí se vznikem klasicistně pojedené fasády, rozčleněné dobově podmíněným plastickým dekorem. Ten se však dochoval v pouhém torzu na jižním průčelí budovy. Většina tektoniky budovy náleží až celkové obnově v 70. letech 20. století (zejména na obou bočních průčelích). Nejstarší nalezený nátěr pokrýval budovy plošně, tedy v monochromním provedení. Monochromní provedení zcela odpovídá klasicistním tendencím, oproti například dvoubarevnému řešení (červenobílá kombinace) baroka.

Architektonicko-stavební řešení je přizpůsobeno stávajícímu charakteru objektu Staré radnice. Stavebními úpravami dochází ke změně arch. výrazu, a to formou změny barevnosti fasády, kdy původní kontrastní červenobílá barevnost je nahrazena barevností monochromatickou v tónech okrové barvy.

Fasáda

- odstranění nesoudržných omítek zejména kolem trhlín
- omýt tlakovou vodou
- zpevnění minerální fixativ
- štuk armovaný (1 mm) doplnění poškozených míst lokálně
- hydrofobizace na místa, kde dochází k ostříku dešťovou vodou (cca 10 % plochy)
- celoplošný minerální sjednocující nátěr, aplikace malířskou štětkou
- minerální sol-silikátová barva bez titanové běloby, dvojnásobný nátěr, aplikace malířskou štětkou

Výběr materiálu a barevnosti bude odsouhlasen na základě vzorků min. 1 x 1 m provedených na fasádě.

Očištění a omytí povrchů fasád

Fasády objektů budou nejprve mechanicky očištěny a následně omyty mírně tlakovou vodou. Při čištění fasád je nutné zabránit zatékání vody po kamenných obkladových deskách až na dlažbu (pomocí provizorních PE fólií a sběrných žlabů s jímáním vody do sudů).

Odstranění disperzních nátěrů

Stávající nátěry budou odstraněny jak z ploch fasád, tak i z profilací. Pro odstranění disperzních (silikonových) fasádních nátěrů způsobujících svou neprodyšností degradaci omítek bude použita tlaková voda. Postup tohoto čištění bude probíhat pod dohledem restaurátora s příslušným oprávněním k restaurování MK ČR.

Sanace prasklin staticky nepodstatného významu

Nepředpokládá se výskyt staticky významných prasklin.

Praskliny staticky nepodstatného významu (šířky do 2,0 mm) budou vyčištěny a hloubkově vyspárovány.

Praskliny omítek (jinak kompaktních) budou tmeleny vápennou kaší v rámci oprav omítek.

Základní omítková plocha

Před započítáním prací bude z lešení proveden detailní průzkum stavu omítek a tam, kde budou objeveny defekty bude navržena dílčí oprava.

Předpokládaný objem takových dílčích oprav bude tvořit maximálně 10 % z celku.

Štuková výzdoba

Jedná se zejména o tažené římsy (korunní, kordonová, parapetní, nadokenní) a šambrány oken, dále o jednoduché plastické prvky, tedy pilastry včetně hlavic a bosáž portálu.

Většina reliéfních prvků fasády se nachází v dobrém stavu. V několika případech dojde k opravě profilace. Práce budou realizovány odbornou řemeslnou opravou pod vedením restaurátora.

Tyto práce mohou představovat cca 15 % objemu z veškerých reliéfních prvků.

Hydrofobizace

Povrchy přímo ohrožené účinky srážkové vody budou hydrofobizovány prostředky na bázi organokřemičitanů, vodou ředitelných silikonových mikroemulzí. Jedná se o plochy vystupujících článků vystavované odstříkující vodě a horní plochy říms exponovaných na povětrnosti (definitivní rozsah bude rozhodnut na stavbě).

Maximální rozsah hydrofobizace bude cca 5 % z celkové plochy fasády.

Památkově chráněný kamenný prvek

Jedná se o tzv. Ditrichštejnskou desku z bílého mramoru, která je pod samostatnou památkovou ochranou. Tato deska je zapuštěna do obvodové stěny jihozápadního průčelí, napravo od bočního vstupu do budovy.

Před započítáním prací bude deka zabedněna tak aby během prací nedošlo k jejímu poškození.

Uvedené odborné řemeslné opravy proběhnou pod vedením a s dohledem restaurátora s příslušným oprávněním k restaurování MK ČR.

Rozsahy a způsoby náhrad, materiály a detaily povrchové úpravy řešeny předběžným restaurátorským záměrem, který bude upřesněn po detailním průzkumu z lešení.

Kamenné prvky

Okapní římsa kamenného obkladu soklu (pískovec) bude demontována a následně osazena tak, aby její příčný spád činil min. 5 % a umožňoval plynulý odtok dešťové vody. Případné poškození (ať už stávající, tak během oprav vzniklých) kamenných desek bude sanováno novými deskami pískovce ve stejném odstínu.

Po provedení stavebních prací bude kamenný obklad soklu (pískovec) celoplošně vyčištěn mírně tlakovou vodou, pro další čištění bude dle potřeby užito chemické cesty.

Bude doplněna okapní římsa na části kamenného obkladu soklu na jihozápadním průčelí tak, aby její příčný spád umožňoval plynulý odtok dešťové vody. Případné poškození (ať už stávající, tak během oprav vzniklých) kamenných desek bude sanováno novými deskami pískovce ve stejném odstínu.

Po provedení stavebních prací bude kamenný obklad soklu (pískovec) celoplošně vyčištěn mírně tlakovou vodou, pro další čištění bude dle potřeby užito chemické cesty.

Bude doplněn kamenný (pískovcový) obklad včetně okapní římsy na části soklu na jihozápadním průčelí.

Repase výplní okenních otvorů včetně vnitřních parapetů

Bude provedena repase všech špaletových oken následujícím postupem:

- demontáž odnímatelného kování spasování oken
- promazání pantu, promazání všech pohyblivých mechanismů
- vytrhání starého těsnění
- průběžné opálení poškozená místa
- napuštění ochranným a impregnačním nátěrem
- hrubé strojní broušení
- hrubé tmelení
- 1 x základní nátěr
- jemné tmelení
- jemné ruční broušení
- 2 x základní nátěr
- 1 x emailový nátěr
- montáž kování

Repase výplní dveřních otvorů včetně prahů

Bude provedena repase vedlejších dřevěných vstupních dveří následujícím postupem:

- demontáž odnímatelného kování
- spasování dveří
- promazání pantu, promazání všech pohyblivých mechanismů
- vytrhání starého těsnění
- průběžné opálení poškozená místa
- napuštění ochranným a impregnačním nátěrem
- hrubé strojní broušení
- hrubé tmelení
- 1 x základní nátěr
- jemné tmelení
- jemné ruční broušení
- 2 x základní nátěr
- 1 x emailový nátěr montáž kování
- výměna klik, kliky budou vybrány dle předložených vzorků a budou odpovídat vyššímu standardu

Klempířské prvky

Všechny klempířské prvky, které jsou v mědi a mají požadovaný minimální spád (5 %) budou revidovány na místě (včetně kotvení), v případě lokálně poškozených kusů budou nahrazeny novým plechem případně repasovány.

Pokud bude navržena změna/úprava profilace, budou šetrně odstrojeny, dočasně deponovány a navraceny po dokončení profilace a fasádních nátěrů.

Bude zkontrolován stav parapetních říms a v případě poškození bude provedena oprava v mědi tl. 0,6 mm.

Maximální předpokládaný objem náhrad činí cca 20 %.

Všechny svody budou před opravou fasád uvolněny, dočasně demontovány a nahrazeny provizorními flexibilními troubami. Veškeré kotevní prvky budou provedeny v mědi. U svodů v dobrém stavu bude provedena repase, případně nahrazení bude provedeno v mědi tl. 0,6 mm.

Maximální předpokládaný objem náhrad činí cca 20 %.

Repase vlnkových žerdí

Vlnkové žerdě na fasádě budou demontovány a následně převezeny k repasi. V rámci repase bude provedena revize kotvení a včetně antikoročních opatření. Při dokončování opravy fasád budou osazeny zpět.

Zvonkohra

Zvonkohra na severovýchodním průčelí bude během rekonstrukce ochráněna zabetonováním. Maximální předpokládaný objem náhrad činí cca 20 %.

Mechanická ochrana proti ptactvu

V místech s větším výskytem ptactva, zde budou položeny ochranné hroty. Jedná se zejména o chráněné římsy, frontony, ...

Nátěr plechové střechy severního křídla

Šikmá střecha severního křídla tvořená plechovou falcovanou krytinou bude zbavena dodatečného nátěru v celé ploše, dále budou provedeny antikorozi úpravy a následně proveden nátěr kvalitní střešní barvou v odstínu středně šedé. Konkrétní odstín bude vybrán autorským dozorem na základě předložených vzorků.

Zámečnické prvky

Mříže některých oken a dveří v suterénu severovýchodního a severozápadního průčelí jsou opatřeny ocelovými kovanými mřížemi v černé barvě. Mříže budou zbaveny nátěru, ošetřeny proti korozi a natřeny kovářskou barvou v odstínu vybraném AD na základě předložených vzorků. Jednotlivé kovové prvky fasády budou ponechány, případně repasovány.

Zaslepení větracích mřížek

Na severozápadním a severovýchodním průčelí jsou vyvedeny podélné štěrby nefunkční vzduchotechniky opatřené mřížkou.

Tyto mřížky budou demontovány a otvory v celé hloubce vyplněny tak aby nedošlo ke vzniku tepelných mostů. Na fasádě dojde k zapravení hrubou vápenocementovou omítkou a následně štukem ve stejné zrnitosti jako zbytek fasády.

Zábradlí

Zábradlí venkovních schodišť přiléhajících k severovýchodnímu průčelí jsou tvořena ocelovými kovanými balustrádami a madly v černé barvě. Veškeré části zábradlí budou zbaveny nátěru, ošetřena proti korozi a natřena kovářskou barvou v odstínu vybraném AD na základě předložených vzorků.

Oprava keramických tašek na atice ploché střechy

Poškozené a zvětřelé prvky keramických tašek zastřešení korunní římsy ploché střechy nad atriem budou doplněny novými prvky ve stejné profilaci a barevnosti.

Hromosvody

Až na hromosvody na ploché střeše nad respiriem zůstávají stávající. Jejich stav bude revidován a pokud bude nutné, nahrazení poškozených částí případně oprava kotvení, bude tak učiněno. Rozsah takových oprav nebude přesahovat 15 % z celku.

V levé části jihozápadního průčelí (nalevo od vedlejšího vstupu do budovy) bude vybudován **okapový chodník z žulových kostek**.

Městský úřad si vyžádal 25.09.2024, s odkazem na ustanovení § 14 odst. 6 zákona o státní památkové péči, písemné vyjádření odborné organizace státní památkové péče, tj. Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Telči. Lhůta pro vydání písemného vyjádření byla městským úřadem prodloužena o 20 dnů.

Písemné vyjádření odborné organizace státní památkové péče, tj. Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Telči, obdržel městský úřad 07.11.2024.

Národní památkový ústav v tomto svém písemném vyjádření sdělil, že zamýšlené/posuzované práce budou v souladu se zájmem ochrany uvedených kulturně historických hodnot za těchto podmínek: *1. Nová barevnost fasády bude provedena jako monochromní, tj. plocha fasády*

i plastické prvky budou ve stejné barevnosti, která bude odsouhlasena zástupci památkové péče (výkonný orgán i odborná organizace) písemným zápisem z kontrolního dne na základě předem vynesných barevných vzorků. 2. Nová barevnost oken bude v matném provedení a finální odstín bude odsouhlasen zástupci památkové péče (výkonný orgán i odborná organizace) písemným zápisem z kontrolního dne na základě předem vynesných barevných vzorků. 3. Nová barevnost střechy severního křídla bude v matném provedení. Finální odstín střechy i nové barevnosti zámečnických prvků budou odsouhlaseny zástupci památkové péče (výkonný orgán i odborná organizace) písemným zápisem z kontrolního dne na základě předem vynesných barevných vzorků. 4. Po odstranění lokálních částí omítek na severní budově radnice bude aplikován armovaný štuk pouze v případě, že se v omítce odhalí armovací síťovina.

Současný stav poznání dotčených chráněných kulturně historických hodnot:

Volně stojící jednopatrová budova obdélníkového půdorysu je kryta valbovou střechou s plechovou krytinou, fasáda je hladká členěná drobnou štukovou výzdobou (patrovou a korunní římsou, šambránami. V mázhauzu se nacházejí pravděpodobně tvarové kopie hřebínkové renesanční klenby, ostatní místnosti jsou plochostropé.

Budova historické radnice, jejíž počátky sahají do 16. stol., prošla v průběhu staletí mnohohrstevnatým stavebním vývojem se zásadními úpravami v druhé polovině 18. století a později razantněji v 70. letech 20. století. Při rekonstrukci v minulém století došlo k nezvratným zásahům, při kterých byly odstraněno velké množství původních konstrukcí (vytvoření soudobého vnitřního atria s kašnou, změna výšky podlah, odstranění renesančních klenebních konstrukcí i dělicích příček tak, že např. v úrovni patra zůstaly pouze původní obvodové zdi, odstranění téměř všech omítek a nátěrů a provedení nových cementových omítek, nahrazení všech výplní, podlahových krytin atd.). Úprava zásadní měrou postihla památkový charakter budovy a značně narušila její kompozici. Dnešní budova uchovává jen zlomek původní historické dispozice. Hodnotu tvoří kromě dochovaných zbytků konstrukcí (obvodové a některé vnitřní zdi, sklepy, klenby apod.) především hmota stavby a její umístění jako dominanty náměstí.

Čelní fasáda zůstala původní, boční fasády jsou novodobé ze 70. let. 20. století, kdy bylo rozhodnuto i o stávající barevnosti.

S tímto vyjádřením národního památkového ústavu se městský úřad ztotožnil.

Účelem zákona o státní památkové péči je chránit kulturní památky jako nedílnou součást kulturního dědictví lidu, svědectví jeho dějin, významného činitele životního prostředí a nenahraditelné bohatství státu. Péče státu o kulturní památky zahrnuje činnosti, opatření, rozhodnutí, jimiž orgány a odborná organizace státní památkové péče v souladu se společenskými potřebami zabezpečují zachování, ochranu, zpřístupňování a vhodné společenské uplatnění kulturních památek.

Dle tohoto zákona je kulturní památkou nemovitá věc, která je významným dokladem historického vývoje, životního způsobu a prostředí společnosti od nejstarších dob do současnosti, jako projev tvůrčích schopností a práce člověka z nejrůznějších oborů lidské činnosti, pro její hodnoty historické, umělecké, vědecké a technické nebo která má přímý vztah k významným osobnostem a historickým událostem.

Zájem na hmotném kulturním dědictví, mezi něž řadíme historicky vzniklé kulturní hodnoty tvořící součást prostředí života současné a budoucí společnosti, je veřejným zájmem České republiky a státní památková péče je určena k ochraně tohoto veřejného zájmu v souladu se zákonem o státní památkové péči. Povinností orgánu státní památkové péče je činit taková opatření, aby nedocházelo k neodůvodněným ztrátám památkových hodnot nebo samotných prvků památkového fondu. Mělo by být zajištěno průběžné vědecké poznávání památkového fondu a tyto poznatky předávány široké laické i odborné veřejnosti. Hodnotou nemovitých kulturních památek je jejich věrohodnost, opravdovost, originalita, tedy zachování všech hodnot, pro které byl objekt prohlášen za kulturní památku a jež mají být chráněny a předávány v co nejlepším stavu dalším generacím.

Cílem památkové péče je zachování kulturního dědictví, seznámení s jeho dějinami a podstatou. Snahou je na základě poznání hodnot památky její obnova a prezentace. Při obnově památky je nutné dbát na zachování jejích hodnot a její trvalé existence. Originální hmotná podstata památky je nezastupitelná a je pramenem její hodnověrnosti a vypovídací hodnoty. Při obnově

památky je vhodné používat historické technologie, postupy a materiály, tedy stejné prostředky, kterými byla památka vytvořena.

Při projednávání návrhů barevnosti předmětné budovy byl proveden pracovníkem NPÚ, ÚOP v Telči panem Janem Večeřou operativní průzkum omítek – viz výše, kde je uvedeno (citace):

„Stratigraficky nejstarší povrchovou úpravou jižního průčelí staré radnice byl nátěr v pískově žlutém odstínu, odpovídající klasicistním tendencím. Jednalo se o monochromní nátěr celého průčelí, tzn. neutrálních ploch i plastického dekoru. Toto řešení bylo zjištěno na levé „hlavici pilastru“, na korunní římsě i na neutrální ploše pod římsou. Stávající omítka (lepidlo, perlínka, štuk) byla nanášena na historickou omítku a překryla drobnou římsu – hranu vytvářející přechod od neutrální plochy k výrazně předsazené římsě. Jiné historické barevné řešení nebylo zjištěno.

Zásadní změnou vzhledu prošla budova po roce 1973, kdy došlo k nahazení nových omítek, již tvrdých a soudržných, a natření plastických prvků třemi nátěry – světle hnědým (okr), tmavě hnědým a stávající červenohnědým nátěrem. Tyto nátěry byly aplikovány po aplikaci tenké vrstvy penetrace. Jihozápadní bosáž a plastické prvky kolem oken v jižním průčelí byly v této době patrně z velké části zhotoveny nově. Průzkum potvrdil, že historické jádro vykazuje zejména korunní římsa a dvě „hlavice pilastrů“, které z římsy vychází.

Nejstarší nalezená povrchová úprava – vápenný nátěr pískově žluté barvy – patrně souvisí se vznikem klasicistně pojedené fasády, rozčleněné dobově podmíněným plastickým dekorem. Ten se však dochoval v pouhém torzu na jižním průčelí budovy. Většina tektoniky budovy náleží až celkové obnově v 70. letech 20. století (zejména na obou bočních průčelích). Nejstarší nalezený nátěr pokrýval budovy plošně, tedy v monochromním provedení. Monochromní provedení zcela odpovídá klasicistním tendencím, oproti například dvoubarevnému řešení (červenobílá kombinace) baroka.“

Městský úřad stanovil podmínku oznámení zahájení prací proto, aby mohl provést včas výkon dozoru. Podle zákona o památkové péči vykonává dozor při obnově kulturní památky obecní úřad s rozšířenou působností a odborná organizace státní památkové péče zabezpečuje odborný dohled. V průběhu prací je nezbytné svolávat pravidelné kontrolní dny z důvodu zajištění účinného dozoru a odborného dohledu nad skutečným provedením prací. Kontrolní dny jsou nejúčinnější formou výkonu dohledu a dozoru při obnově kulturní památky, kdy je možné navrhované řešení ověřit před realizací, popřípadě korigovat.

Navrhované práce byly v předstihu konzultovány na místě samém se zástupci památkové péče. Vzhledem k typologii fasády, nalezeným historickým fotografiím i provedenímu průzkumu je žádoucí, aby nová barevnost vycházela z nalezených barevných omítkových vrstev (písková) a byla v celé ploše včetně plastických prvků monochromní. Technická zpráva předložené dokumentace uvádí tento postup, výkresová dokumentace pak naznačuje možné použití dvoubarevnosti předmětné fasády tón v tónu, proto uvádíme výše danou podmínku o monochromním ztvárnění fasády.

Na místě samém byla dohodnuta i změna barevnosti oken, a to na odstín bílé či slonové kosti. Finální barevná úprava v matném provedení musí být písemně odsouhlasena zástupci památkové péče v rámci kontrolního dne na základě vynesení barevných vzorků (škála barevných tónů je velmi široká) zhotovitelem díla, protože se jedná o technologicky složitě uchopitelnou problematiku a orgány státní památkové péče si musí nejprve na vzorku ověřit, že zhotovitel prací je schopen práce přiměřeně těmto problémům realizovat. U památkově chráněných objektů je vynesení a výběr barevných vzorků běžnou součástí obnov nátěrů krytin, fasád, výplní apod. Přesný vhodný odstín bude vybrán v závislosti na vynesení vzorcích žadatelem vybraných výrobků. Takový postup platí i u nového nátěru střešní krytiny severního křídla, kdy bude nově natřena stávající plechová falcovaná krytina. Tento nátěr musí být proveden v matném provedení pro harmonické začlenění této části budovy do celkového výrazu stavby.

Průzkum omítek nebyl prováděn na severní části budovy, kde je předpoklad nových omítkových vrstev. Aplikace navrhovaného armovaného štku je tedy možná, pouze pokud bude při lokální opravě této části fasády takový typ omítek prokázán. V opačném případě bude v rámci kontrolního dne stanoven konkrétní postup prací.

Odborná organizace státní památkové péče nepožádala ve smyslu ustanovení § 14 odst. 6 zákona o státní památkové péči o projednání návrhu tohoto závazného stanoviska.

Poučení

Proti tomuto závaznému stanovisku nelze v souladu s ustanovením § 149 odst. 1 správního řádu podat samostatné odvolání, neboť tento úkon není samostatným rozhodnutím. Pokud toto závazné stanovisko znemožňuje vyhovět výše uvedené žádosti, příslušný stavební úřad v souladu s ustanovením § 149 odst. 6 správního řádu nebude provádět další dokazování a žádost zamítne. Až proti rozhodnutí příslušného stavebního úřadu je možné podat odvolání, které umožní, aby bylo v souladu s ustanovením § 149 odst. 7 správního řádu přezkoumáno toto závazné stanovisko.

otisk úředního razítka

Mgr. Zuzana Vostrejšová
referentka odboru stavebního a územního plánování

Obdrží:

(dodejky)

Městský úřad Žďár nad Sázavou, Odbor strategického rozvoje a investic, Žižkova č. p. 227/1,
591 01 Žďár nad Sázavou 1

zastoupení pro: město Žďár nad Sázavou, Žižkova č. p. 227/1, 591 01 Žďár nad Sázavou 1

Národní památkový ústav

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Telči, IDDS: 2cy8h6t, Hradecká č. p. 6,
588 56 Telč

ostatní

Městský úřad Žďár nad Sázavou, Odbor stavební a územního plánování, Žižkova č. p. 227/1,
591 01 Žďár nad Sázavou 1